

Sygn. akt II K 1559/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku Wydział II Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Łygas

Protokolant: Monika Zaunar

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2016 roku na posiedzeniu

sprawy **A. P.**, córki M. i K. z domu P., urodzonej dnia
28 lipca 1954 roku w G.

oskarżonej o to, że:

w dniu 13 grudnia 2015 r. w G. prowadziła w ruchu lądowym na drodze publicznej pojazd mechaniczny marki R. o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości stwierdzonym przy użyciu urządzenia kontrolno-pomiarowego do ilościowego oznaczenia alkoholu typu A. 6020 I badanie 1,07 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, oraz przy użyciu urządzenia kontrolno-pomiarowego do ilościowego oznaczania alkoholu typu Alkometr A 2.0 I badanie 0,63 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, II badanie 0,62 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu

– tj. o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.

o r z e k a:

I. oskarżoną A. P. uznaje za winną popełnienia zarzucanego oskarżeniem czynu, który kwalifikuje jako występki z art. 178a § 1 k.k. i za to, na mocy art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i § 3 k.k., skazuje oskarżoną na karę 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny, określając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł (dziesięć złotych);

II. na podstawie art. 42 § 2 k.k. i art. 43 § 1 k.k., orzeka wobec oskarżonej A. P. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzy) lat;

III. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzeka wobec oskarżonej A. P. środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 5.000 zł (pięć tysięcy złotych) na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

IV. na podstawie art. 63 § 4 k.k., na poczet środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonego w pkt II wyroku, zalicza oskarżonej okres zatrzymania dokumentu prawa jazdy od dnia 13 grudnia 2015 roku do dnia 31 maja 2016 roku;

V. na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary grzywny, zalicza oskarżonej okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 13 grudnia 2015 roku;

VI. na podstawie art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. oraz art. 1, art. 3 ust. 1 i art. 16 ust. 1 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t. jedn. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zasądza od oskarżonej A. P. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 70 zł (siedemdziesiąt złotych) tytułem wydatków postępowania oraz wymierza opłatę w wysokości 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych).

UZASADNIENIE

W związku ze złożeniem przez oskarżoną wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku w zakresie dotyczącym rozstrzygnięcia o karze i innych konsekwencjach prawnych, Sąd, na podstawie art. 424 § 3 k.p.k., ograniczył zakres uzasadnienia do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku oraz wskazanych rozstrzygnięć.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 178a § 1 k.k., podlega karze ten, kto znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, prowadzi pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym. Prowadzeniem pojazdu jest każda czynność wpływająca bezpośrednio na ruch pojazdu,

w szczególności rozstrzygająca o kierunku i prędkości jazdy. Z kolei pojazdem mechanicznym jest każdy pojazd wprawiany w ruch za pomocą własnego silnika. Dodać należy, że przestępstwo z art. 178a § 1 k. k. może być popełnione w każdym ogólnodostępnym miejscu, gdzie może odbywać się ruch pojazdów. W doktrynie wskazuje się m.in. na takie miejsca, jak drogi publiczne, osiedlowe, tereny budowlane, lotniska itp. Odpowiedzialność na podstawie art. 178a § 1 k.k. jest ponoszona wówczas, gdy sprawca ma świadomość, że znajduje się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, a także gdy przewiduje, że w wyniku upływu czasu substancja nie uległa jeszcze wydaleniu z organizmu, i na to się godzi. Przestępstwo stypizowane w art. 178a § 1 k.k. jest przestępstwem umyślnym, które może być popełnione zarówno w formie zamiaru bezpośredniego, jak i ewentualnego. Umyślnością muszą być objęte wszystkie znamiona, w tym także znajdowanie się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego. Zamiar bezpośredni, jak i ewentualny uwarunkowane są świadomością, gdyż akt woli nie może być zrealizowany bez świadomości. Przestępstwo to ma charakter typu abstrakcyjnego narażenia na niebezpieczeństwo. Dla jego dokonania nie jest niezbędne nastąpienie skutku (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 1960 r., V K 556/60, (...) 1961, nr 1, s. 190; wyrok Sądu Najwyższego z dnia z 10 marca 1964 r., IV K 1296/61, OSNKW 1964, nr 10, poz. 152).

Zgodnie z art. 115 § 16 k.k., stan nietrzeźwości w rozumieniu kodeksu karnego zachodzi, gdy zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość.

Oskarżona A. P. swym zachowaniem, zaktualizowała przesłanki omawianego występkę. Niewątpliwie droga przy ulicy (...)

w G., którą oskarżona poruszała się w inkryminowanym czasie, jest drogą publiczną, a prowadzony przez nią samochód marki R. jest pojazdem mechanicznym. Oskarżona znajdowała się w stanie nietrzeźwości – co ustalono przy użyciu urządzenia kontrolno-pomiarowego do ilościowego oznaczenia alkoholu typu A. 6020, gdzie pierwsze badanie (przeprowadzone

o godzinie 21:08) dało wynik 1,07 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu; - oraz przy użyciu urządzenia kontrolno-pomiarowego do ilościowego oznaczania alkoholu typu Alkometr A 2.0, gdzie pierwsze badanie (przeprowadzone o godzinie 23:21) dało wynik 0,63 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, zaś drugie badanie (przeprowadzone o godzinie 23:24) dało wynik 0,62 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu.

Oceniając zachowanie oskarżonej, Sąd doszedł do przekonania, że czyn ten uznać należy za zawiniony. A. P. jest osobą dorosłą, przez to rozumiejącą podstawowe zasady etyczno-moralne oraz posiadającą określone doświadczenie życiowe. Karalność przypisanego jej czynu jest powszechnie znana. Oskarżona przyznała, że w dniu 12 grudnia 2015 r. wypila od trzech do czterech drinków z zawartością alkoholu. Następnie, w dniu 13 grudnia 2015 r. wypila dwa lub trzy drinki – z których każdy zawierał około 100 gram alkoholu. A. P., około godziny 20:00 postanowiła przestawić swój samochód marki R.. Kierowany przez nią pojazd wpadł w poślizg i uderzył w barierkę.

Zasady doświadczenia życiowego wskazują, iż wypicie nawet kilku drinków wpływa znacząco na stopień stężenia alkoholu w organizmie człowieka. Nie może budzić wątpliwości fakt, iż spożycie alkoholu w czasie bezpośrednio poprzedzającym decyzję o jeździe samochodem, stanowi o świadomości sprawcy, że znajduje się w stanie

nietrzeźwości. Od oskarżonej wyczuwalna była woń alkoholu. Podkreślenia wymaga, iż przeprowadzone badanie stanu trzeźwości urządzeniem kontrolno-pomiarowym (pomiar o godzinie 21:08) dało wysoki wynik alkoholu w wydychanym powietrzu (1,07 mg/l). Znamienne jest, iż nie było możliwe wykonanie drugiego pomiaru, gdyż oskarżona nie była w stanie ponownie dmuchnąć w urządzenie. Zachowywała się agresywnie względem funkcjonariuszy Policji. Nie mogło budzić żadnych wątpliwości, iż A. P. spożyła alkohol bezpośrednio przed podjęciem decyzji o jeździe samochodem. Powyższe pozwala uczynić oskarżonej zarzut, że dopuszczając się przedmiotowego czynu zachowała się wysoce niewłaściwie. Zważywszy na podane wyżej okoliczności, uznać należało, iż oskarżona działała z zamiarem bezpośrednim popełnienia przestępstwa. Stopień zawinienia należało zatem ocenić jako znaczny. W przedmiotowej sprawie nie zachodziły okoliczności wyłączające winę oskarżonej, ani bezprawność jej zachowania.

Oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu, Sąd miał na uwadze okoliczności wymienione w art. 115 § 2 k.k. W ocenie Sądu społeczna szkodliwość czynu oskarżonej była dość znaczna. Przedmiotem ochrony art. 178a § 1 k.k. jest bezpieczeństwo w komunikacji, a w konsekwencji życie i zdrowie człowieka oraz mienie. Oskarżona prowadziła pojazd w dniu 13 grudnia 2015 r. w godzinach wieczornych. Sąd zważył, iż miało to miejsce w niedzielę – a więc w czasie, gdzie ruch samochodów o tej porze jest zmniejszony. Tym niemniej nie można było stracić z pola widzenia, iż do zdarzenia doszło w terenie zabudowanym – w centrum miasta. Sąd wziął pod uwagę, iż kierowany przez oskarżoną pojazd uderzył w barierki. Ponadto, choć stan nietrzeźwości stanowi jedno z ustawowych znamion występku z art. 178a § 1 k.k., Sąd przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu wziął pod uwagę zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu, która wyraźnie i kilkakrotnie przekraczała ustawowy próg. Negatywnie należało ocenić postać zamiaru, albowiem oskarżona działała z zamiarem bezpośrednim. Uwzględnić należało, iż w momencie zatrzymania, w pojeździe nie znajdował się żaden pasażer. Oskarżona A. P. nie miała ważnego powodu, aby w inkryminowanym czasie prowadzić samochód.

Przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. zagrożone jest karą grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat dwóch. Za przypisane A. P. przestępstwo, Sąd, zgodnie ze złożonym w trybie art. 335 § 1 k.p.k. wnioskiem, na mocy art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i § 3 k.k., skazał oskarżoną i wymierzył karę 150 stawek dziennych grzywny, określając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł.

Przy wymiarze kary Sąd miał na uwadze znacznym stopień winy i takież stopień społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonej. Na niekorzyść oskarżonej przemawiała znaczna zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu, która w pierwszym badaniu czterokrotnie przekroczyła ustawowy próg. Kolejne dwa pomiary wykazały wprawdzie mniejsze wartości, lecz należało wziąć pod uwagę, że badanie nastąpiło po upływie ponad dwóch godzin. Jako okoliczność łagodzącą uwzględniono uprzednią niekaralność oskarżonej oraz przyznanie się do popełnienia zarzucanego jej czynu i okazaną skruchę. Sąd wziął również pod uwagę fakt, iż w momencie zatrzymania w pojeździe nie znajdował się żaden pasażer. Uwzględnić również należało, iż przypisanego jej czynu oskarżona dopuściła się w niedzielę w godzinach wieczornych – co musiało wpłynąć odciążająco na rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa. Ruch na przedmiotowej ulicy był wówczas niewielki.

Sąd doszedł do przekonania, że orzeczona kara grzywny jest najtrafniejszym środkiem reakcji karnej, jaki można było zastosować wobec oskarżonej A. P.. Wymierzona kara niewątpliwie będzie akcentowała jej wychowawczą rolę, co ma na celu uświadomienie oskarżonej naganności podjętego postępowania i wzbudzenie w oskarżonej refleksji o konieczności przestrzegania obowiązującego porządku prawnego. Podkreślić należy, iż grzywnę wymierza się w stawkach dziennych, określając liczbę stawek oraz wysokość jednej stawki; jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, najniższa liczba stawek wynosi 10, zaś najwyższa 540.

Ustalając stawkę dzienną, Sąd bierze pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe; stawka dzienna nie może być niższa od 10 złotych, ani przekraczać 2.000 złotych. Oskarżona podała, że posiada emeryturę w wysokości 2.040 złotych. A. P. jest wdową, ma dwójkę dorosłych dzieci. Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że ustalenie stawki dziennej na minimalnym ustawowym poziomie uwzględnia możliwości płatnicze i sytuację dochodową oskarżonej. W toku postępowania wykonawczego, przy spełnieniu wymogów ustawowych, możliwa jest zamiana grzywny na pracę społecznie użyteczną.

W punkcie II. wyroku orzeczono wobec oskarżonej środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat. Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 42 § 2 k.k. (obowiązującym od dnia 18 maja 2015 r.), Sąd orzeka, na okres nie krótszy niż 3 lata, zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa wymienionego w art. 42 § 1 k.k. był w stanie nietrzeźwości, pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia określonego w art. 173, art. 174 lub art. 177. Przepis art. 42 § 1 k.k. wskazuje natomiast na przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji. Zgodnie zaś z art. 43 § 1 k.k. jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, zakaz prowadzenia pojazdów orzeka się w latach, od roku do lat 15. Ustawodawca przesądził zatem, iż w razie skazania za przestępstwo z art. 178 a § 1 k.k. (należące do przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji), Sąd orzeka obligatoryjnie, na okres nie krótszy niż 3 lata, zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju.

Przy orzekaniu środka karnego zakazu, Sąd miał na względzie zwłaszcza stwierdzone w badaniu wysokie zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu. Uwzględniono jednak również i to, że oskarżona prowadziła pojazd w godzinach wieczornych, w niedzielę – przy niewielkim natężeniu ruchu. W ocenie Sądu trzyletni, a więc minimalny, zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych przekona oskarżoną o potrzebie bezwzględnego podporządkowania się zasadom ruchu i wykształci w oskarżonej poczucie odpowiedzialności. A. P. nie miała żadnego ważnego powodu by kierować samochodem. W tych okolicznościach decyzja oskarżonej o prowadzeniu samochodu świadczy o jej braku odpowiedzialności i wyobraźni, toteż zagrożenie, jakie wiąże się z powrotem oskarżonej do ruchu uzasadnia zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Zdaniem Sądu, zastosowany środek karny będzie wystarczający dla osiągnięcia wobec oskarżonej jego celów, uświadomi jej naganność jej postępowania i zapobiegnie popełnieniu przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. w przyszłości. Przede wszystkim rozmiar środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych spełnia potrzeby w zakresie prewencji ogólnej, wskazując na zasadność i konieczność pozbawiania nietrzeźwego kierowcy możliwości prowadzenia pojazdów i dania mu szansy weryfikacji swojego bezprawnego zachowania. Przy wymiarze środka karnego Sąd miał również na uwadze potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa bacząc na to, by zwrócono uwagę, jakie konsekwencje i zagrożenia może nieść za sobą prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości.

W punkcie III. wyroku, na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonej środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 5.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Zgodnie z powołanym przepisem (obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r.), w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 1, art. 179 lub art. 180 Sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5 000 złotych. Powyższe oznacza, iż w realiach przedmiotowej sprawy, orzeczenie przedmiotowego świadczenia pieniężnego było obligatoryjne, kwota 5.000 zł stanowiła zaś ustawowe minimum. Zdaniem Sądu przedmiotowy środek karny w orzeczonej wysokości, wzmocni wychowawcze oddziaływanie kary wobec oskarżonej A. P., uzmysłowi jej nieopłacalność popełnienia przestępstw i naganność podjętego postępowania. Wskazać należy, iż nie pełni on funkcji odszkodowawczej czy restytucyjnej, lecz ma na celu zwiększenie oddziaływania na sprawcę, a także wzgląd na prewencję ogólną (art. 53 § 1 k. k. w zw. z art. 56 k. k.) (por. Andrzej Marek, Kodeks karny. Komentarz. LEX 2010). Zważywszy na sytuację rodzinną i majątkową oskarżonej, która otrzymuje emeryturę, lecz nie jest obciążona obowiązkiem alimentacyjnym, orzeczona tytułem świadczenia pieniężnego kwota 5.000 złotych stanowi, w ocenie Sądu, należyte wypełnienie funkcji wychowawczej i represyjnej tego środka. Kwota ta jest adekwatna do możliwości majątkowych oskarżonej i wagi popełnionego przestępstwa.

Na poczet środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonego w punkcie II. wyroku, zaliczono oskarżonej okres zatrzymania dokumentu prawa jazdy od dnia 13 grudnia 2015 roku do dnia wydania wyroku.

Na poczet orzeczonej kary grzywny, zaliczono natomiast okres rzeczywistego pozbawienia wolności (zatrzymania) w sprawie w dniu 13 grudnia 2015 roku. Należy wskazać, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dziennym stawkom grzywny.

Na podstawie przepisów powołanych szczegółowo w pkt VI. wyroku, Sąd zasądził od oskarżonej A. P. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 70 zł tytułem wydatków postępowania oraz obciążył stosowną opłatą, nie znajdując podstaw do zwolnienia oskarżonego z tego obowiązku. Wobec ustabilizowanej sytuacji majątkowej i rodzinnej, oskarżona A. P. ma możliwości, by należności te uiścić.